

Kommunebilde for Namsskogan kommune 2021

Et grunnlag for dialog mellom Namsskogan kommune og Statsforvalteren i Trøndelag

1 Innledning

Statsforvalteren i Trøndelag søker kunnskapsbasert dialog med kommunene i fylket. Derfor legger *kommunestatistikken* og *kommunebildene*, sammen med *Statsforvalterens kommunebesøk*, viktige premisser for dialogen. *Kommunebildene* gjengir embetets «bilde» og inntrykk av kommunen, både av kommunen som helhet og av enkelttjenester og forvaltningsområder.

Kommunebildene utarbeides i forbindelse med *Statsforvalterens kommunebesøk* og danner grunnlaget for dialogen i disse møtene. Bildene kan bli justert i etterkant av besøket, basert på dialogen med kommunen. Etter besøkene publiseres bildene på Statsforvalterens nettside.

Etter denne innledningen, presenteres et utvalg av faktabasert informasjon om den aktuelle kommunens geografi, befolkning, bo- og arbeidsmarked og den kommunale organisasjonen i kapittel 2. Kapittel 3 gjengir Statsforvalterens hovedbilde av den aktuelle kommunen ut fra et bredt samfunnsperspektiv og med bakgrunn i vårt bilde av kommunens tjeneste- og forvaltningsområder. Dette er blant annet basert på analyser, statistikk, utførte tilsyn, eventuelle klagesaker og dialog med kommunen. Kapitlet oppsummerer også trafikklysvurderingene (som utdypes i kapittel 4), samt en liste med tema Statsforvalteren ønsker dialog om under *Statsforvalterens kommunebesøk*.

Kapittel 4 har følgende gjennomgående innhold og struktur i de temavise delkapitlene:

- **Fokusområder** – angir med utgangspunkt i statlige forventninger, politikk og vår kjennskap til kommunen, hvilke områder som Statsforvalteren i et forvaltnings- og utviklingsperspektiv vil legge særlig vekt på i dialogen om de enkelte tjeneste- og forvaltningsområdene.
- **Sentrale nøkkeltall** – gjengir relevant statistikk som gir et overordnet bilde av tjeneste- eller forvaltningsområdet sett opp mot fokusområdene eller området som helhet. Med mindre annet er oppgitt er nøkkeltallene hentet fra SSB. Utfyllende statistikk for de ulike områdene finnes i Kommunestatistikken.
- **Statsforvalterens bilde av området** – gjengir Statsforvalterens inntrykk av tjeneste- eller forvaltningsområdet for kommunen som organisasjon sett opp mot fokusområdene, herunder:

	Vesentlig informasjon for helhetsbildet
	Styrker og muligheter
	Svakheter, utfordringer og sårbarhet
	Framtidsperspektivet – utfordringsbildet og handlingsrom
 Farge	Det benyttes trafikklys for å visualisere Statsforvalterens inntrykk av tjeneste- eller forvaltningsområdet som helhet. Trafikklysene gjengir vår vurdering med tanke på <u>kvalitet, sårbarhet og bærekraft</u> per dags dato, og i hvilken grad det er indikasjoner på avvik eller risiko for avvik fra det som forventes i lov, forskrift og god faglig praksis. Vurderingen gjengis med fargene rød, gul og grønn for hhv. svak, middels eller god . Sammen med trafikklyset gis det en kort tekstlig oppsummering og begrunnelse.

- **Sentrale tema** – tema/forhold som det vil være særlig aktuelt å følge opp i den sektorvise dialogen mellom kommunen og Statsforvalteren eller i kommunens eget utviklingsarbeid. *Det legges ikke opp til en omfattende dialog om de enkelte oppfølgingspunktene i kapittel 4 under Statsforvalterens kommunebesøk.*

Innhold

1	Innledning.....	1
2	Kort om kommunen	3
2.1	Befolkning.....	3
2.2	Bo- og arbeidsmarked	4
3	Statsforvalterens hovedbilde av kommunen.....	5
	Sentrale tema og dialogpunkt	6
4	Statsforvalterens bilde av tjeneste- og forvaltningsområder.....	9
4.1	Kommunal planlegging	9
4.2	Kommunal økonomi	10
4.3	Samfunnssikkerhet og beredskap.....	11
4.4	Folkehelse	12
4.5	Omsorgstjenestene	13
4.6	Kommunehelsetjenesten	14
4.7	Sosialtjenesten	15
4.8	Integrering og kvalifisering	16
4.9	Barnehage	17
4.10	Grunnskole	18
4.11	Barnevern	19
4.12	Klima og miljø.....	20
4.13	Landbruk.....	21
4.14	Reindrift	22

2 Kort om kommunen

Namsskogan kommune¹ ligger i indre Namdalen og grenser mot Nordland i nord. I øst, sør og vest grenser Namsskogan til henholdsvis Røyrvik, Grong og Høylandet. Kommunen har hatt uendrede grenser siden den ble opprettet ved utskilling fra Grong i 1923. Dalen til Namsen er slak med myr og sandmoer. På begge sider er det skog- og fjellstrekninger med topper opp til 700–1100 meter over havet. Høyest når Steinfjellet (Gisen) med 1167 meter over havet. En tredjedel av arealet ligger mer enn 600 meter over havet og dermed over skoggrensen.

Jordbruket er beskjedent, med hovedvekt på storfe- og sauehold. Det meste av skogen er bedrifts- og statsskoger. Graner viktigste treslag, og i 2018 ble det avvirket 2922 kubikkmeter. Namsskogan er en relativt stor kraftkommune med en gjennomsnittlig årsproduksjon på 818 GWh. Det er tre kraftverk i kommunen, høyeste fallhøyde er 238 meter. Kraftverket med høyest snittproduksjon er Tunnsjødal kraftverk, som ble satt i drift i 1963. Den populære Namsskogan familiepark befinner seg i Trones, som ligger rundt 30 kilometer sør for kommunesenteret.

Namsskogan kommune

Visjon: Namsskogan –toppen i Namdalen

Ordfører: Stian Brekkvassmo (Ap)

Varaordfører: Borgund Torseth (Ap)

Politisk organisering: Formannskap

Kommunestyret: 13 representanter: 7 Ap, 3 Sp, 2 Optimum og 1 SV

Valgdeltakelse: 76,1 % (kommunestyrevalget i 2019)

Kommunedirektør: Mildrid Johanne Hendbukt-Søbstad

Adm. organisering: 3-nivåmodell

Kommunestruktur: Vedtak kommunestyret 21.06.2016:

1. Kommunestyret konstaterer at det er gjennomført gode utredninger i regionen om kommunereformen. Kommunestyret beklager samtidig at ikke verken Indre Namdalsalternativet eller alternativet med Røyrvik kommune alene lot seg realisere.
2. Kommunestyret innser at det interkommunale samarbeid som følge av dette må videreutvikles og videreføres på flere fagområder, for blant annet med det formål å redusere sårbarheten samt å gi innbyggere gode tjenester

Interkommunalt samarbeid: Kommunen deltar i totalt 37 interkommunale ordninger, hvorav 1 ordning der kommunen selv ivaretar vertskommuneansvaret.

2.1 Befolkning

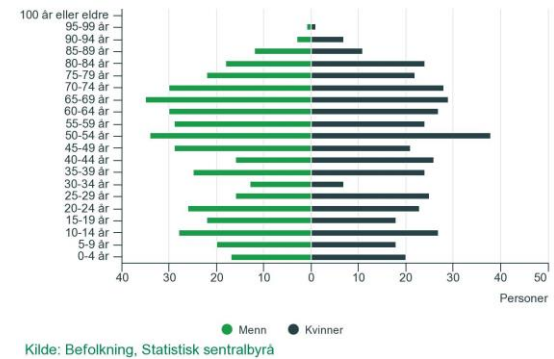
Ved inngangen til 2021 var det registrert 846 innbyggere i kommunen, en økning på 3 innbyggere siden årsskiftet 2019-2020. I økningen lå det et fødselsunderskudd på 14 personer, ingen innvandring/utvandring og en netto innenlandsk innflytting på 16 personer. Kommunen hadde en samlet befolkningsnedgang på 31 i 2018, 28 i 2019 og

¹ Store Norske Leksikon

4 i 1. kvartal 2021. Ved valget i 2019 var 20 innbyggere i kommunen innmeldt i Sametingets valgmanntall. Andelen innvandrerbefolkning i kommunen er 9,7 %².

Diagrammet viser antall personer i ulike aldersgrupper i kommunen, fordelt på menn og kvinner ved inngangen til 2021. SSB sin befolkningsframskriving fra 2020³ viser en forventet folkemengde på 885 i 2030 og 956 i 2050. Forsørgerbrøken for eldre (antallet over 64 år relativt til antallet 20-64 år) var ved inngangen av 2020 på 0,55 og forventes å øke til 0,69 i 2050. Tilsvarende tall for landet er hhv. 0,30 og 0,51.

Aldersfordeling for innbyggerne i kommunen

2.2 Bo- og arbeidsmarked

Namsskogan er i en felles BA-region sammen med Røyrvik. Ved inngangen til 2021 var det 369 sysselsatte personer (15-74 år) med arbeidssted i kommunen. Av disse var 295 bosatt i kommunen, 16 bosatt i Grong, 15 i Røyrvik, 4 i Vefsn, 3 i Melhus, Levanger, Lierne og Rana. Av de 393 sysselsatte som var bosatt i kommunen, var det 17 som pendlet til Grong, 12 til Namsos, 10 til Røyrvik, 9 til Trondheim og 8 til Oslo. Arbeidsplassdekningen⁴ i kommunen var samme år på 93,9 %.

Diagrammet viser hva innbyggerne med bosted i kommunen arbeidet med ved inngangen til 2021. Andelen sysselsatte i privat sektor og offentlige foretak utgjør 55,0 % av de sysselsatte i kommunen (2019). Landsgjennomsnittet lå på 68,0 %.

Hva innbyggerne jobber med

Av kommunens befolkning over 16 år er det 46,9 % (36,9 % i landet) som har fullført videregående skole, 3,4 % (3,0) som har fagskole, 13,9 % (24,7) som har 4-årig høyere utdanning og 2,4 % (10,6) som har høyere utdanning på mer enn 4 år.

Sentrale nøkkeltall	Namsskogan	Landet
Helt arbeidsledige i pst. av arbeidsstyrken per 31.05.21 (antall i parentes) ¹	2,4 (10)	3,3
Mottakere av uføretrygd i pst. av befolkningen 18-67 år per 31.05.21 (antall i parentes) ¹	15,5 (74)	10,5
Lønnstakere med legemeldt sykefravær i pst. av arbeidstakere i alt per 31.03.21 (antall i parentes)	5,7 (19)	6,8

1) Kilde NAV

² Innvandrere omfatter førstegenerasjonsinnvandrere uten norsk bakgrunn og andregenerasjonsinnvandrere.

³ MMMM-alternativet (middels nasjonal fruktbarhet, levealder, innenlands flytting og innvandring)

⁴ Sysselsatte som arbeider i kommunen som andel av sysselsatte som bor i kommunen.

3 Statsforvalterens hovedbilde av kommunen

Denne delen gjengir Statsforvalteren i Trøndelag sitt hovedbilde av kommunen ut fra et bredt samfunnsperspektiv og med bakgrunn i vårt bilde av kommunens tjeneste- og forvaltningsområder i kapittel 4.

Statsforvalterens bilde av kommunen	
i	<ul style="list-style-type: none"> Namsskogan er en liten kommune, målt i innbyggertall, men stor i areal og naturressurser. Kommunen har over tid hatt betydelige kraftinntekter. Namsskogan ligger på Grongfeltet som medfører at det er forekomster av malm, og som har gitt tidligere gruvedrift i Skorovas. Kommunen består av de fire tettstedene Namsskogan, Brekkvasselv, Skorovatn og Trones. Namsen renner rett gjennom kommunen og det finnes store naturområder, kommunen er derfor ett attraktivt mål for villmarksturisme. Namsskogan har både på kort og lang sikt stor sårbarhet knyttet til fagmiljø, tjenesteproduksjon og utviklingsressurser. En negativ og skjev befolkningsutvikling, forsterker sårbarheten. Kommunen har omfattende tjenestesamarbeid med nabokommuner. Fylkesmannen sa i 2016 at det for kommunene i Indre Namdal kunne være en løsning med en sammenslåing mellom Røyrvik og Namsskogan. Isolert ville ikke dette bidra til å nå målene med kommunereformen, men representerer et bidrag til redusert sårbarhet. Som oppfølging av reformen, tok kommunene i Indre Namdal på seg en utfordring med å utvikle en mer helhetlig og forpliktende samhandlingsmodell. Spørsmålet er om denne samhandlingsmodellen svarer ut det langsiktige utfordringsbildet i forhold til styring, helhet og sårbarhet. Kommunen er i prosess for å søke status som omstillingskommune med virkning fra inneværende år.
+	<ul style="list-style-type: none"> Generelt gode økonomiske nøkkeltall, sett bort fra driftsresultatet i 2019. Kommunen jobber godt med kompetanse- og utviklingsarbeid på barnehageområdet. Kommunen gjør en god jobb med de oppgavene de er satt til å forvalte på landbruksområdet.
!	<ul style="list-style-type: none"> Kommunen er sårbar med hensyn til ressurser knyttet til kommunal arealplanlegging. Noe reduksjon av buffer i fri egenkapital Kommunen har mangler i sine planer når det gjelder samfunnssikkerhet og beredskap. Det bør utarbeides mål for arbeidet på området og en plan for oppfølging av arbeidet. Helhetlig ROS-analyse og beredskapsplan må revideres. Kommunen har en større andel unge uføre og arbeidsledige og overvekt og utfordringer knytta til diabetes type II. Kommunen har en lav vaksinasjonsdekning ved barnevaksinasjonsprogrammet. Statsforvalteren er bekymret for økningen i andel barn som vokser opp i familier som mottar sosialhjelp og til tilgjengeligheten til tjenestene. Andelen personer med innvandrerbakgrunn som lever i husholdninger med vedvarende lavinntekt, ligger tydelig over landssnittet.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunen har i de tre siste årene hatt svakere resultater i Elevundersøkelsen for 7. trinn. Kommunen har bedre resultater i nasjonale prøver på 5. trinn. • Vi ser også at grunnskolepoeng har hatt en positiv utvikling siste tre år. • Avdekkede lovbrudd i forbindelse med tilsyn og vedvarende fristbrudd i undersøkelser på barnevernsområdet i Indre Namdal barnevernstjeneste. • Manglende oppdatering av Grunnforurensningsdatabasen og behov for revisjon av klima- og energiplanen. • Ikke oppdatert kommuneplan og begrenset plankapasitet gjør det vanskelig å ivareta reinbeitearealene på en forutsigbar måte.
	<ul style="list-style-type: none"> • Revidering av både kommuneplanens samfunns- og arealdel vil gi Namsskogan mulighet til å identifisere fremtidige utfordringer og strategier, og da spesielt knyttet til de fremtidige demografiutfordringene. • Høy alder for helsefaglig personell, høyt antall årsverk pr 10 000 innbyggere og få fagutdannede. I tillegg vil forsørgerbyrden for eldre øke mot 2050 på grunn av økning i den eldre befolkning. Dette danner grunnlag for høy risiko for bærekraftige omsorgstjenester. • Sikre spesialisert kompetanse i fremtidens helsetjeneste. • Sårbarhet i forbindelse med økt faglig og økonomisk ansvar ved ikrafttredelse av oppvekstreformen/barnevernsreformen 1.1.2022. • Det er stor utskifting av personell i Øvre Namdal Jordbruk og Utmark. Det kan bli en utfordring for fortsatt god forvaltning og utviklingsarbeid på landbruksområdet.

Statsforvalterens vurdering av enkeltområder

2 Rød	Områdene samfunnssikkerhet og beredskap og omsorgstjenestene anses som svake med hensyn til kvalitet og/eller sårbarhet og bærekraft. Det kan være indikasjoner på betydelige avvik eller høy risiko for avvik fra det som forventes i lov, forskrift og god faglig praksis. Begrunnelse for trafikklysvurderingen på det enkelte området ligger i delkapitlene i kapitel 4.
9 Gul.	Områdene kommunal planlegging, folkehelse, kommunehelsetjenesten, sosialtjenesten, integrering og kvalifisering, grunnskole, barnevern, klima og miljø og reindrift anses som middels med hensyn til kvalitet og/eller sårbarhet og bærekraft. Det kan være indikasjoner på mindre avvik eller middels risiko for avvik fra det som forventes i lov, forskrift og god faglig praksis. Begrunnelse for trafikklysvurderingen på det enkelte området ligger i delkapitlene i kapitel 4.
3 Grønn	Områdene kommunal økonomi, barnehage og landbruk og anses som gode med hensyn til kvalitet og/eller sårbarhet og bærekraft. Det er ikke indikasjoner på avvik eller risiko for avvik fra det som forventes i lov, forskrift og god faglig praksis. Begrunnelse for trafikklysvurderingen på det enkelte området ligger i delkapitlene i kapitel 4.

Sentrale tema og dialogpunkt

Koronapandemien

Kommunene i Trøndelag har håndtert koronapandemien godt. Namsskogan er en av kommunene som har hatt svært lite koronasmitte.

1. Hvordan har kommunen arbeidet med pandemien, hvordan vurderer kommunen status i dag?

2. Er det noen områder kommunen opplever som spesielt utfordrende?

Kommunens rolle som samfunnsutvikler

Det stilles store krav og forventninger til kommunen som samfunnsutvikler, og gode og oppdaterte planverk, i form av både kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, er viktig for utviklingen av lokalsamfunnet. Gode planprosesser kan også bidra til å utvikle dialogen med ulike interessenter og sikre lokaldemokratiet

Kommunen har igangsatt revidering av kommuneplanens samfunnsdel og det planlegges revidering av kommuneplanens arealdel i perioden. Revidering av både kommuneplanens samfunns- og arealdel vil gi Namsskogan mulighet til å identifisere fremtidige utfordringer og strategier, og da spesielt knyttet til de fremtidige demografiordningene. Kommunen deltar i pilotprosjekt initiert av KMD om arealstrategi i kommuneplanens samfunnsdel. Innenfor samfunnssikkerhet og beredskap har Namsskogan mangler i sine planer, og det bør utarbeides mål for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap og en plan for oppfølging av arbeidet. Helhetlig ROS-analyse og beredskapsplan må revideres. Fagmiljøet innenfor planområdet vurderes å være lite og sårbart.

1. Hva er status for kommuneplanens samfunnsdel?
2. Hvilke erfaringer har kommunen gjort seg med pilotprosjekt om arealstrategi, og hvilke fordeler vil det kunne gi kommunen knyttet til revisjon av kommuneplanens arealdel? Hva er status for dette arbeidet?
3. Hva er status for arbeidet med revisjon av helhetlig ROS og beredskapsplan?
4. Vi er nå inne i FNs tiår for naturrestaurering, og kommunen bør se etter områder som kan restaureres og tilbakeføres til naturtilstand.
5. Kommunen har store naturverdier. Hva er status ift kartlegging av naturverdier i forbindelse med arealsaker?
6. Hvordan vil kommunen bidra til kontinuitet og videreutvikling i Øvre Namdal Landbruk og Utmark?
7. Stortinget har nylig vedtatt en endring av sameloven som lovfester retten til konsultasjoner i saker som spesielt berører samiske interesser. Samtidig er konsultasjonskravet utvidet til også å gjelde kommuner og fylkeskommuner. Det er viktig å presisere at konsultasjonskravet ikke bare gjelder plan og arealer, men også forhold knyttet til språk, barnehage/oppvekst, helse/omsorg mv. Kan interkommunalt samarbeid i regionen styrke kompetansen om og arbeidet med gode konsultasjonsordninger?
8. Hva er status for den pågående prosessen med å søke om status som omstillingskommune?

Kommunens rolle som tjenesteyter

Kommunen har i sin rolle som tjenesteyter ansvar for kvalitet i tjenestene, effektiv bruk av samfunnets ressurser og likeverdighet. Vi er inne i en tid hvor demografiske endringer vil påvirke både tjenestebehov og tilgang på arbeidskraft. I tillegg er forebygging av utenforskap og barn og unges oppvekstsvilkår løftet som er viktig.

1. Kommunen har utfordringer når det gjelder å rekruttere og beholde fagpersonell, spesielt personell med høyskole/universitets utdanning, og det er høy alder på helsepersonellet i kommunen. Forsørgerbyrden for eldre vil øke frem mot 2050. Hvilke planer har kommunen for kapasitet og kompetanse for å sikre en bærekraftig helse og omsorgssektor?

2. Kommunen er en del av Velferdsteknologi i Namdalen prosjektet. Hvilke erfaringen har kommunen gjort i dette arbeidet så langt? Hva er videre planer? Hva er suksessfaktorene?
3. Hvordan jobber kommunen med å forbygge utenforskap for barn og unge?
4. Det er avdekket lovbrudd i forbindelse med tilsyn og det er vedvarende fristbrudd i undersøkelser på barnevernsområdet. Hva er status i kommunens arbeid med barnevernsreformen/oppvekstreformen? Hvordan vil kommunen sikre god kvalitet, bærekraft og forvaltning av disse tjenestene?
5. Indre Namdal (utvidet med Snåsa og Høylandet) har kompetansenettverk på barnehageområdet og på opplæringsområdet. Hvordan ivaretas det samiske perspektivet gjennom disse nettverkene?

Styring og forvaltning av kommunen

Kommuneplanens areal og samfunnsplan er sammen med kommunens internkontroll sentrale verktøy for langsiktig planlegging, prioritering og styring av kommunen. Det samme gjelder budsjett og økonomiplanleggingen, for å sikre en bærekraftig forvaltning av kommunens økonomiske ressurser.

1. Hvilke strategier og planer har kommunen for å sikre god økonomisk bærekraft og handlingsrom framover?

En stor del av kommunes oppgaver og tjenester løses i dag gjennom interkommunalt samarbeid, enten i vertskommunesamarbeid eller andre ordninger. Vi viser her både til samarbeidsavtalen mellom kommunene i Indre Namdal og til rapporten «Interkommunalt samarbeid i Trøndelag», NIVI analyse, februar 2021.

1. Hvordan sikrer kommunen seg tilstrekkelig styringsinformasjon om tjenestene de løser i interkommunalt?
2. Hvilke tjenesteområder ser kommunen det naturlig å samarbeid om for å sikre gode tjenester og samfunnsutvikling i tiden fremover?
3. Svarer samhandlingsmodellen som kommunene i Indre Namdal har knyttet til interkommunale tjenester ut det langsiktige utfordringsbildet i forhold til styring, helhet og sårbarhet? Hvilke erfaringer har man gjort seg? Hva er suksesskriterier?

4 Statsforvalterens bilde av tjeneste- og forvaltningsområder

Denne delen gjengir Statsforvalteren i Trøndelag sitt inntrykk av kommunen som tjenesteyter eller forvalter på enkeltområder, herunder styrker og svakheter, utfordringsbilde og handlingsrom, sett opp mot statlige forventninger, politikk og Statsforvalterens kjennskap til kommunen.

4.1 Kommunal planlegging

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging av nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, vedtatt 14. mai 2019. • Avveininger ut fra hensyn til samordnet areal- og transportplanlegging, barn- og unge, produksjonsgrunnlaget for jord- og skogbruk, herunder beiteressursene, naturmangfold/naturverdier, landskap, friluftsliv og strandsoneforvaltning. • Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning. 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020
Dispensasjoner fra plan (antall)	1	3	IA
Reguleringsplaner vedtatt (antall)	1	0	IA
Kommuneplanens arealdel sist vedtatt (årstall)	IA	2004	IA
Kommuneplanens samfunnsdel sist vedtatt (årstall)	IA	2011	IA
Statsforvalterens bilde av området			
	Omfanget av både reguleringsplaner og dispensasjonssaker er beskjedent. Kommunen har igangsatt revidering av kommuneplanens samfunnsdel og det planlegges revidering av kommuneplanens arealdel i perioden.		
	Kommunen deltar i pilotprosjekt initiert av KMD om arealstrategi i kommuneplanens samfunnsdel.		
	Lite fagmiljø som vurderes å være sårbart, samtidig er aktiviteten på plan svært liten.		
	Revidering av både kommuneplanens samfunns- og arealdel vil gi Namsskogan mulighet til å identifisere fremtidige utfordringer og strategier, og da spesielt knyttet til de fremtidige demografiordningene.		
 Gul	Kommunen er sårbart med hensyn til ressurser knyttet til kommunal arealplanlegging.		
Sentrale tema			
1. For å tilrettelegge for strategiske diskusjoner om arealdisponering kan det utarbeides en arealstrategi i kommuneplanens samfunnsdel, som sikrer en tettere kobling mellom samfunnsdelen og arealdel som igjen kan forenkle arbeidet med arealdelen. Har kommunen vurdert en slik tilnærming ved revisjon av kommuneplanens samfunnsdel, for å sikre en tidlig politisk dialog og forankring?			

4.2 Kommunal økonomi

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> • Økonomisk handlingsrom og bærekraft. • Økonomistyring. 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020 ¹
Netto driftsresultat i pst. av brutto driftsinntekter	-0,5	2,9	2,5
Arbeidskapital ² i pst. av brutto driftsinntekter	67,7	44,5	22,5
Netto renteesponering i pst. av brutto driftsinntekter	..	26,5	51,2
Fri egenkapital drift i pst. av brutto driftsinntekter	23,9	22,5	11,8
Skatt i pst. av landsgjennomsnittet	105,3	107,3	100,0
1) Landet uten Oslo, foreløpige tall 2) Ekskl. premieavvik			
Statsforvalterens bilde av området			
	I inntektssystemet for 2021 er kommunens utgiftsbehov beregnet til å være 61 % høyere enn gjennomsnittskommunen (en økning på 8 pp fra 2020). Kommunen har innført eiendomsskatt i hele kommunen med en generell eiendomsskattesats på 7,0 promille (4,0 for bolig- og fritidseiendommer). Årsregnskapet for 2019 viste at 106,7 mill. kr ble fordelt til drift og at regnskapet ble oppgjort med et mindreforbruk på 3,8 mill. kr. Det tas ingen forbehold i konklusjonene i revisors beretning. Kommunen har ikke vært registrert i ROBEK. Kommunen har vedtatt finansielle måltall for driftsresultat, lånegjeld og kapitalbelastning. Økonomireglementet er revidert.		
	Gode netto driftsresultat – unntatt 2019, som var negativt. Meget god likviditet Lav netto renteesponering God buffer i fri egenkapital		
	Noe reduksjon av buffer i fri egenkapital		
	Handlingsrommet i kommunens økonomiplan vurderes som svakt. Det er viktig at kommunen følger endringer i befolkning, demografi og rammebetingelser nøye for å kunne iverksette nødvendige tiltak i tide, og således opprettholde ønsket handlingsrom og bærekraft.		
 Grønn	Med bakgrunn i de mest sentrale nøkkeltallene for kommuneøkonomi vurderes kommunens økonomiske stilling som god.		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Hvordan vil kommunen arbeide framover for å ha god økonomiske bærekraft? 2. Hvilke tiltak vil kommunen iverksette for møte utfordringer knyttet til demografi? 			

4.3 Samfunnssikkerhet og beredskap

Fokusområder		
<ul style="list-style-type: none"> Kommunen skal ha mål og plan for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) skal være revidert i løpet av de siste 4 år Overordnet beredskapsplan skal være revidert i løpet av siste år Skal ha gjennomført eller deltatt på øvelse i løpet av siste 2 år Helhetsbilde basert på DSB kommuneundersøkelse 2021, samt vurdering etter tilsyn mv. 		
Sentrale nøkkeltall	2021	Landet 2021
Helhetlig ROS-analyse sist revidert (årstall)	2014	IA
Overordnet beredskapsplan sist revidert (årstall)	2019	IA
Siste gang gjennomført eller deltatt på øvelse	2019	IA
Poeng i DSB kommuneundersøkelse/kommunetrappa (maks 37 poeng)	Ikke besvart	IA
Statsforvalterens bilde av området		
	Namsskogan kommune er en liten kommune i Namdalen med ca. 850 innbyggere. Dette gjør at kommunen har relativt god oversikt over risiko- og sårbarheter og har god kjennskap til de ressurser som finnes i kommunen. Imidlertid har kommunen dårlig dokumentasjon på sitt arbeid innenfor samfunnssikkerhet og beredskap. Store deler av det overordnede planverket i Namsskogan er utgått på dato og det er behov for revisjon.	
	Som nevnt ovenfor er Namsskogan en liten og oversiktlig kommune og ved uønskede hendelser kan tiltak iverksettes raskt og effektivt, men kommunen er sårbar og veldig avhengig av enkeltpersoner i flere roller. et oppdatert planverk er særlig viktig i små kommuner da de ofte er sårbare dersom enkeltpersoner er fraværende.	
	I kommunens plan for lukking av avvik etter dette tilsynet var det angitt at kommunens planstrategi skulle revideres i løpet av 2020. I denne forbindelse skulle det innarbeides mål og plan for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap, samt at helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse skulle revideres. Statsforvalteren er ikke kjent med at dette er gjennomført.	
	Namsskogan kommune rapporterte ikke på kommuneundersøkelsen 2021. Statsforvalteren er heller ikke kjent med om kommunen har lukket avvik etter tilsyn med samfunnssikkerhet og beredskap den 3. oktober 2019. Får å kunne klatre i trappen må avvik lukkes og planverk revideres.	
 Rød	Innenfor samfunnssikkerhet og beredskap har Namsskogan mangler i sine planer. Det bør utarbeides mål for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap og en plan for oppfølging av arbeidet. Helhetlig ROS-analyse og beredskapsplan må revideres. Veileder til helhetlig ros-analyse i kommunene er et godt verktøy å benytte under dette arbeidet.	
Sentrale tema		
<ol style="list-style-type: none"> Kommunens plan for revisjon av planverk Kommunens arbeid med covid-19 Organisering av beredskapsarbeidet i Namsskogan kommune 		

4.4 Folkehelse

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> Kommunens fokus på folkehelse skal gjenspeiles i all planlegging. Satse på forebyggende tilbud med fokus på deltakelse, aktivitet og mestring. Psykisk helse og forebyggende rusarbeid skal være inkludert som en likeverdig del i folkehelsearbeidet. 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020¹
Andel som trener sjeldnere enn ukentlig, oppgitt ved sesjon, 2 års gj.snitt, 2019-2020 (%)		60	27
Drikkevannsforsyning, hygienisk kvalitet		38.8	94.4
Overvekt inkludert fedme ved sesjon/17 år, gj.snitt 4 år, 2017-2020(%)		36	22
Høyeste fullført utdanningsnivå Videregående skole eller høyere utdanning 30-39 år		65	80
1) Landet uten Oslo			
Statsforvalterens bilde av området			
	Har familiesenter som samarbeider med barnehage og skole om tiltak innen psykisk helse. Kommunen har i 2021 opprettet en 40% stilling som folkehelsekoordinator.		
	Jobber med forebyggende ungdomsarbeid. Skal jobbe med rullering av handlingsplan mot vold i nære relasjoner, hvor man inkluderer selvmordsforebygging.		
	Oversiktsdokumentet er utdatert. Spredt bosetting, økende antall eldre og befolkningsnedgang utfordrer eksisterende strukturer som gir utfordring for fremtidig folkehelse i kommunen. Noe høyere på legemiddelbruk for type II diabetes enn landet for øvrig.		
	Kommunens oversiktsdokument må revideres. Vi støtter kommunens vurdering i at folkehelseutfordringene er sammensatte og bare kan løses ved å koordinere de forebyggende innsatsene innenfor det offentlige, og i samarbeid med frivillige organisasjoner jf. Kommunedelplan helse, omsorg og velferd 2015 – 2030.		
 Gul	Kommunen haren større andel unge uføre og arbeidsledige, overvekt og utfordringer knytta til diabetes type II. Dette gir utfordringer på folkehelseområdet.		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> Prioritering av folkehelse i planlegging Psykisk helse og forebyggende rusarbeid skal være inkludert som en likeverdig del i folkehelsearbeidet 			

4.5 Omsorgstjenestene

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> Kommunen skal ha nødvendig kompetanse. Kommunen tilpasser omsorgstjenestene til fremtidige behov. Kommunen bruker planlegging som verktøy i sitt arbeid med omsorgstjenestene. 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020 ¹
Andel avtalte årsverk med helseutdanning (%)	76,1	71,2	78
Årsverk i helse og omsorg pr 10 000 innbygger (årsverk)	658,6	568,6	315,3
Andel sykepleiere 55 + (%)	31,3	-	18,4 ²
Andel helsefagarbeidere 55 + (%)	40,9	-	34,5 ²
1) Landet uten Oslo 2) Tall fra 2019			
Statsforvalterens bilde av området			
	Har ikke helhetlig plan eller kompetanseplan for helse - og omsorgssektoren, men Kommunen opplyser at de er godt i gang med dette arbeidet. Gjennom omstilling jobber kommunen med samlokalisering og alternativ organisering av tjenesten.		
	Kommunen er en del av Velferdsteknologi i Namdalen prosjektet. Har gått til anskaffelse av ulike velferdsteknologiske løsninger, og er i prosess med å skrive rutiner. Kommunen har samarbeid med andre kommuner som styrker fagligheten.		
	Kommunen har utfordringer når det gjelder å rekruttere og beholde fagpersonell, spesielt personell med høyskole/universitets utdanning. Beregninger viser at kommunen i 2020 hadde 29 personer med demens, mens de i 2050 vil ha 49, noe som vil kreve økt ressursbruk		
	Videreutvikle samarbeid med kommuner om faglig utvikling. Fortsette arbeidet med implementering av velferdsteknologi. Innovasjon i helse og omsorg.		
 Rød	Høy alder for helsefaglig personell, høyt antall årsverk pr 10000 innbyggere og få fagutdannede. I tillegg vil forsørgerbyrden for eldre øke mot 2050 på grunn av økning i den eldre befolkning. Dette danner grunnlag for høy risiko for bærekraftige omsorgstjenester.		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> Samarbeid i regionen om kompetanse Implementering av velferdsteknologi Innovasjon 			

4.6 Kommunehelsetjenesten

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> Kommunen skal ha tilstrekkelig legedekning. Kommunen skal prioritere skolehelsetjeneste og helsestasjon. Kommunene skal ha koordinerende enhet. Kommunene skal gi helsetjenester til personer med rusavhengighet og psykiske utfordringer. 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020 ¹
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetj. per 10 000 innb. 0-20 år	65.7	74	45.7
Årsverk med videreutd. i psykisk helse per 10000 innb.	15.1	0	9
Vaksinasjonsdekning målt ved andel MMR vaksinerte 9 åringer/5 år og rullerende gjennomsnitt. (2016 – 2020)		94.6	96.9
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere	22.5	11.8	11.8
1) Landet uten Oslo 2) Kilde: EHL			
Statsforvalterens bilde av området			
	Har samarbeidsavtale mellom Grong, Røyrvik, Namsskogan og Lierne kommuner om legevakt og legevaktstelefon, gjeldende fra 1.januar 2021.Har en fastlege med ledig listeplass. Har rehabiliteringstilbud ved Namdal rehabilitering IKS. Kommunen har opprett 2 rekrutteringsstillinger for sykepleierstudenter (inkl. stipendordning).		
	Har økt legeressurs i institusjon siste året. Samarbeider med andre kommuner for å styrke fagligheten innenfor helse.		
	Mangler plan for habilitering – og rehabilitering og demens, men områdene skal innlemmes i ny helse- og omsorgsplan. Få stillinger med spesialisering gjør tjenesten sårbar. Kommunen beskriver utfordringer med samhandling internt og eksternt. Lav vaksinasjonsdekning		
	Kommunen har få ansatte med spesialisert kompetanse og blir derfor sårbare ved fravær og/eller ved rekruttering når noen slutter. Må jobbe strategisk for å sikre intern samhandling og tilgang til spesialisert kompetanse i tjenestene.		
 Gul	Kommunen har en lav vaksinasjonsdekning ved barnevaksinasjonsprogrammet. I tillegg er det en risiko knyttet til å sikre spesialisert kompetanse i fremtidens helsetjeneste. Dette i tillegg til manglende plan på sentrale områder danner grunnlag for gul lysfastsetting.		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> Vaksinasjonsdekning Legedekning Sårbarhet i spesialisert helsetjeneste 			

4.7 Sosialtjenesten

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> • At de sosiale tjenestene er tilgjengelige og forsvarlige 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020¹
Andel sosialhjelpsmottakere målt opp mot antall innbyggere (antall sosialhjelpsmottakere)	2,4 % (20)	2,4 % (20)	2,3 % (109 932)
Andel personer med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold, målt mot antall mottagere av økonomisk stønad (antall mottakere med økonomisk stønad som viktigste kilde til livsopphold)	50 % (10)	35 % (7)	39,5 % (43 475)
Andel barn i familier som mottok sosialhjelp, målt opp mot antall barn i kommunen (antall barn i familier som mottok økonomisk stønad)	17 % (27)	18 % (26)	5,6 % (54 809)
1) Landet uten Oslo			
Statsforvalterens bilde av området			
	<p>Namsskogan er en del av vertskommunesamarbeidet mellom Grong, Røyrvik og Lierne hvor Grong er vertskommune. Mottaket ved NAV Namsskogan har åpent for henvendelser uten avtalt time mandag, onsdag og torsdag kl 11-13. Ifølge informasjon på kommunens sider er mottaket stengt pga Covid19. Det er mangelfull informasjon om de sosiale tjenestene, og om det er mulig å søke digitalt. Det er opprettet et mobilnummer for å komme i kontakt med NAV. Papirsøknad for økonomisk stønad og nødhjelp kan lastes ned fra kommunens sider. Kommunen mottar ikke tilskudd til utvikling av de sosiale tjenestene.</p>		
	<p>Vi har ingen åpne tilsynssaker. Kommunen har et stabilt antall mottagere av økonomisk stønad målt opp mot antall innbyggere de to siste årene. Andelen er likevel høyere enn landet uten Oslo.</p>		
	<p>En relativt stor andel sosialhjelpsmottakere har sosialhjelp som sin viktigste kilde til livsopphold, selv om det har vært nedgang. Kommunen har også en stor andel barn som vokser opp i familier som mottar sosialhjelp. Kommunen har ikke hatt deltagerne i kvalifiseringsprogram på flere år. Det er mulig å søke midler fra Statsforvalteren, eksempelvis gjennom vertskommunesamarbeidet, til finansiering av en prosjektstilling som arbeider med for eksempel lavinntektsfamilier.</p>		
	<p>Kommunen bør se nærmere på mottagere av økonomisk stønad og om noen av disse har rett på kvalifiseringsprogram. Et særlig blick bør rettes mot mottagere av økonomisk stønad som har barn, og på hvordan det kan jobbes for å forebygge utenforskap i et langtidsperspektiv. Kommunens hjemmesider bør oppdateres, slik at det gis informasjon om hvilke sosiale tjenester innbyggerne kan søke om.</p>		
 Gul	<p>Statsforvalteren er spesielt bekymret for økningen i andel barn som vokser opp i familier som mottar sosialhjelp og til tilgjengeligheten til tjenestene.</p>		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> 1. At kommunen arbeider i et langsiktig perspektiv med barn i lavinntektsfamilier 2. Styrking av tilgjengeligheten til tjenestene 			

4.8 Integrering og kvalifisering

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> • Skape arenaer for hverdagsintegrering • Godt tilpassede tilbud for barn, unge og voksne innenfor norsk som andrespråk • Arbeids- og utdanningsrettet kvalifisering for innvandrere 			
Sentrale nøkkeltall	2018	2029	Landet 2019
Andel personer med innvandrerbakgrunn som har grunnskole som høyeste utdanning	-	57,1	34,8
Andel personer med innvandrerbakgrunn som er sysselsatt (%)	-	65,3	63,3
Personer i husholdninger med vedvarende lavinntekt (%-andel blant alle med innvandrerbakgrunn)	35,8	50,7	27,8
<i>Kilde: imdi.no – Statistikk. Personer med innvandrerbakgrunn omfatter både arbeidsinnvandrere, familieinnvandrede og flyktninger. For prosentvis fordeling mellom disse gruppene - se imdi.no</i>			
Statsforvalterens bilde av området			
	Andelen personer med innvandrerbakgrunn i kommunen (inkl. norskfødte barn med innvandrerforeldre) utgjør om lag 9,4 % (fylkessnitt 12,7 %; 2020-tall). 16,2 % av denne delen av befolkningen er arbeidsinnvandrere. Ifølge tall fra IMDi bosatte kommunen 14 flyktninger i 2017 og hadde inntil nylig fire personer i introduksjonsprogram – ingen nå.		
	Utenlandsfødte barn med innvandrerforeldre oppnår gode resultater i grunnskolen, regnet etter grunnskolepoeng etter 10. trinn (40,8). Fylkessnittet er 35 grunnskolepoeng. Andel personer med innvandrerbakgrunn som er sysselsatt, er 62,1 %. Dette svarer omtrent til fylkessnittet, som er på 61,7 %.		
	Blant personer med innvandrerbakgrunn lever 50,7 % i husholdninger med vedvarende lavinntekt. Det er om lag 20 %-poeng over fylkessnittet, som er 31,3 %.		
	Tilbud om supplerende norskopplæring og annen grunnleggende kvalifisering er viktig for personer med innvandrerbakgrunn. Slike tiltak kan forbygge langvarig avhengighet av offentlige ytelser på sikt og utenforskap.		
 Gul	Andelen personer med innvandrerbakgrunn som lever i husholdninger med vedvarende lavinntekt, ligger tydelig over landssnittet. Yrkeskompetanse er et viktig grunnlag for en varig tilknytning til arbeidslivet. Enkelte kan også ha behov for supplerende grunnopplæring (grunnskoleopplæring for voksne) som grunnlag for videregående opplæring.		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Etablere kvalifiserende tilbud for personer med innvandrerbakgrunn som har en svak tilknytning til arbeidsmarkedet eller som står utenfor arbeidslivet. 2. Undersøke nærmere bakgrunnen for den høye andelen personer med innvandrerbakgrunn som lever i husholdninger med vedvarende lavinntekt. 			

4.9 Barnehage

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> • Barnehager med høy kvalitet som ivaretar barnas behov for omsorg og lek, og fremmer læring og danning • Et tilgjengelig barnehage tilbud for alle barn 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020
Barnehagedekning: Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (%)	94,6	97,1	92,9
Pedagognorm: Andel barnehager som oppfyller pedagognormen uten dispensasjon (%)	100	66,7	68,8
Antall barn per ansatt	4,1	3,8	5,7
Antall dispensasjon fra utdanningskravet (pedagogisk leder)	0	1	1 409
Kilder: Barnehagefakta.no, Kommunestatistikken, BASIL, Statistikkbasen UDir			
Statsforvalterens bilde av området			
	Namsskogan kommune har 3 kommunale barnehager. Det er 34 barn i barnehagene, 14 barn 0-2 år og 20 barn 3-5 år. Andel menn i barnehage er 11,8%, landsgjennomsnitt er 9,8%. 43,2% av de ansatte er barnehagelærere. Barnehagene i Namsskogan deltar i kompetanseutvikling i regionalt nettverk i Indre Namdal.		
	Barnehagene ligger svært godt an når det gjelder innfrielse av bemanningsnormen. Andel barne- og ungdomsarbeidere er 34,5%, landsgjennomsnitt er 21,7 %.		
	1 av barnehagene oppfyller pedagognormen med disp. Det gis betydelig flere assistenttimer enn pedagogtimer i vedtak om spesialpedagogisk hjelp.		
	Kommunen er med i det gode arbeidet som gjøres i det regionale kompetansenettverket for barnehagene i Indre Namdal. Statsforvalteren ser at kompetansenettverket arbeider godt med kompetanse- og utviklingsarbeid, og at kommunene i nettverket ser ut til å dra positive vekslers på hverandre.		
 Grønn	Namsskogan kommune oppfyller bemanningsnormen og pedagognormen med 1 dispensasjon. Kommunen deltar i det regionale nettverket i Indre Namdal. Statsforvalteren ser at kommunen jobber godt med kompetanse- og utviklingsarbeid.		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Spesialpedagogisk hjelp skal som hovedregel gis av pedagog. Hva er årsaken til at Namsskogan har vedtak med så mange flere assistenttimer? 2. Hvordan vil myndigheten legge opp arbeidet med å veilede og påse barnehageeierens arbeid med det psykososiale barnehagemiljøet (nytt kap. VIII i barnehageloven) i årene framover? 			

4.10 Grunnskole

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> • Alle elever har et godt og inkluderende læringsmiljø • Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensial • De ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse • Alle lykkes i opplæringen og utdanningen 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020
Nasjonale prøver, 8.trinn, skalapoeng, regning	51	49	50
Nasjonale prøver, 5.trinn, skalapoeng, engelsk	43	47	50
Elevundersøkelsen, Motivasjon, 7.trinn	3,9	3,3	3,7
Elevundersøkelsen, Trivsel, 7. trinn	4,5	3,4	4,2
Grunnskolepoeng	42	44	43,2
Statsforvalterens bilde av området			
	<p>Namsskogan kommune har 89 elever fordelt på 2 skoler. Skoleåret 2010/11 hadde kommunen 113 elever. 12 elever har vedtak om spesialundervisning. To av tre elever som mottar spesialundervisning er gutter.</p> <p>Namsskogan kommune er en oppfølgingskommune ved tidligere vurdering/uttrekk.</p>		
	<p>Kommunen har positive resultater for grunnskolepoeng siste tre år. I 2017 lå den på 40,2 poeng, mens i 2020 ligger den på 44 poeng. Tilsvarende nasjonale tall er 41,8 for 2017 og 43,2 for 2020. Kommunen har oppnådd bedre resultater i skoleåret 2020/21 i alle nasjonale prøver på 5. trinn.</p> <p>Kommunen har gode resultater i Elevundersøkelsen på 10. trinn.</p>		
	<p>Kommunen har utfordringer med resultater i Elevundersøkelsen på 7. trinn. Det er signifikant nedgang i resultatet for flere av indikatorene. Svakere NP resultater i regning på 8. trinn.</p> <p>Namsskogan kommune har flere lærere som ikke oppfyller kompetansekrav i matematikk og engelsk.</p> <p>Namsskogan kommune oppfyller lærernormen.</p>		
	<p>Vi ser at Namsskogan kommune har positiv utvikling på flere områder, både i lærings- og læringsmiljøresultater.</p>		
 Gul	<p>Kommunen har i de tre siste årene hatt svakere resultater i Elevundersøkelsen for 7. trinn. Kommunen har bedre resultater i nasjonale prøver på 5. trinn.</p> <p>Vi ser også at grunnskolepoeng har hatt en positiv utvikling siste tre år.</p>		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunes utvikling i resultater av Elevundersøkelsen på 7. trinn 2. Kommunens arbeid med rekruttering av kompetente lærere 3. Kommunens arbeid med elevenes medvirkning og at elevstemmen høres i skolens arbeid 			

4.11 Barnevern

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> Barn skal ha rett hjelp til rett tid (forsvarlige tjenester) Kommunen må gjøre nødvendige forberedelser i forkant av kommende oppvekstreform/barnevernreform (ikrafttredelse 1.1.2022) Kommunen skal ha en forsvarlig akuttberedskap utenfor barneverntjenestens arbeidstid. 			
Sentrale nøkkeltall - Indre Namdal barneverntjeneste	2019	2020	Landet 2020¹
Antall mottatte bekymringsmeldinger	88	89	IA
Antall avslutta undersøkelser	75	71	IA
Antall barn med hjelpetiltak pr. 31.12	31	43	IA
Antall barn under omsorg pr. 31.12	18	18	IA
1) Landet uten Oslo			
Statsforvalterens bilde av området			
	Grong kommune er vertskommune i den interkommunale barneverntjenesten som består i tillegg av Høylandet, Namsskogan, Lierne og Røyrvik.		
	Indre Namdal barneverntjenesten inngår i læringsnettverk sammen med Midtre og Ytre Namdal barneverntjeneste. Disse tre tjenestene samarbeider bl. a om en felles fosterhjemssressurs. Alle barn med hjelpetiltak og under omsorg hadde tiltaksplan og omsorgsplan pr. 31.12.2020. Alle barn i fosterhjem hadde fått tilsyn, og 94 % av barna fikk oppfølgingsbesøk i tråd med lovkravet. Barneverntjenesten har hatt stabil ledelse.		
	Tjenesten har hatt utfordringer på flere områder over tid. Dette har det vært dialog med tjenesten og kommuneledelsen om. Statsforvalteren gjennomførte systemrevisjon med barneverntjenestens undersøkelser som tema i 2020. Tilsynet avdekket lovbrudd. Tilsynet er ikke avsluttet. I perioden 1.1.2020 – 20.6.2021 ble det gjennomført to hendelsesbaserte saker vedr. barneverntjenesten. Enkeltsakene avdekket lovbrudd på totalt syv lovbestemmelser. Ifølge tjenesten har det vært utfordrende å rekruttere ansatte med barnevern-/sosialfaglig kompetanse ved utlysning av ledige stillinger.		
	I forberedelse av barnevernreformen/oppvekstreformen, er det nødvendig å planlegge hvordan kommunen skal lykkes med å overta økt faglig og økonomisk ansvar, samt sikre det helhetlige forebyggende arbeidet. I forslag til ny barnevernlov foreslås det å lovfeste at kommunen skal ha en plan for det forebyggende arbeidet, herunder avklaring av barnevernets rolle utover ivaretagelse av kjerneoppgavene. Det blir også økt kompetansekrav til barneverntjenesten fra og med 2031.		
 Gul	Bakgrunnen for Statsforvalterens vurdering: <ul style="list-style-type: none"> Avdekkede lovbrudd i forbindelse med tilsyn Vedvarende fristbrudd i undersøkelser Sårbarhet i forbindelse med økt faglig og økonomisk ansvar ved ikrafttredelse av oppvekstreformen/barnevernsreformen 1.1.2022. 		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> Sikre nødvendig kompetanse, samt kvalitet og bredde i hjelpetiltakene før ikrafttredelse av oppvekstreformen/barnevernsreformen. Sikre en praksis i tråd med regelverket, jf. avdekkede lovbrudd på ovennevnte tilsyn. 			

4.12 Klima og miljø

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> • Kommunene er gitt oppgaver og myndighet på hele klima- og miljøområdet, og kommunens oppfølging er avgjørende for å oppnå nasjonale miljømål. • Klimatilpasning og utslippskutt. • Kartlegging av naturmangfold i forb. med arealplanlegging i kommunen. • Avfallshåndtering, avløp og forurenset grunn. • Bekjempelse av fremmede planter. 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020 ¹
Andel innbyggere tilknyttet anlegg der renskrav er oppfylt (prosent)	-	-	47,2
Andel husholdningsavfall levert til materialgjenvinning, inkl. biologisk behandling (prosent)	38,1	44,2	41,5
1) Landet uten Oslo			
Statsforvalterens bilde av området			
	Namsskogan er stor arealkommune med store skogressurser, og har et særlig ansvar for å ta vare på Namsen og boreal regnskog.		
	Kommunen deltar i både lavutslippsnettverk og klimatilpasningsnettverk i fylket. Kommunen deltar i et interkommunalt skadefellingslag bestående av kommunene Namsskogan, Grong og Høylandet, administrert av Grong kommune. Kommunen bidrar til en ryddig håndtering av rowiltsaker opp mot Statsforvalteren. Kommunen har system for utsortering av matavfall.		
	<p>Det er behov for revisjon av klima- og energiplan, klimatilpasning bør inngå som tema her om ikke egen plan lages. Tiltak mot avskoging, nedbygging av myr, samt økt CO₂-opptak bør inngå i planen. Kommunen har ikke søkt klimasats-midler.</p> <p>Grunnforurensningsdatabasen: Kommunen har administrator, men har ikke fordelt lokaliteter (har kun fire lokaliteter).</p> <p>Forekomst av binne(r) som vandrer ut og inn av forvaltningsområdet for bjørn (øst for E6) skaper utfordringer knyttet opp mot rowiltforvaltningen.</p> <p>Namsskogan har bedt om, og fått innsyn i innsynsløsning for sensitive artsdata. Kommunen er under kravet for materialgjenvinning, men det er positiv trend. Kommunen må sørge for å overholde forskriftens krav til prøvetaking og rapportering av avløpsprøver.</p>		
	Vi er nå inne i FN's tiår for naturrestaurering, og kommunen bør se etter områder som kan restaureres og tilbakeføres til naturtilstand.		
 Gul	Kommunen vurderes til middels risiko, noe som skyldes bl.a. plan- og arealforvaltning, manglende oppdatering av Grunnforurensningsdatabasen og behov for revisjon av klima- og energiplanen.		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kartlegging av naturverdier i forbindelse med arealsaker. 2. Overvåking av vannforekomster i kommunen med fokus på kommunale ansvarsoppgaver. Viktig også at overvåkingen skal lede mot tiltak der det er nødvendig. 3. Fortsette bekjempelse av fremmede planter. 			

4.13 Landbruk

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> • Landbruk over hele landet. • Økt verdiskaping. • Bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser. • Aktiv bruk av skog i klimasammenheng. 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020
Planteindeks	14,6	3,5	5,5 ¹
Jordbruksforetak som søker produksjonstilskudd	22	21	
1) Gjennomsnitt for Trøndelag – Kilde Landbruksdirektoratet			
Statsforvalterens bilde av området			
	<p>Namsskogan er en av kommunene med minst jordbruksareal i Trøndelag. I skogsammenheng regnes også kommunen som liten. Kommunen har siden 2019 hatt felles landbruksforvaltning med Røyrvik og Lierne, gjennom Øvre Namdal Landbruk og Utmark (ØNLU). Namsskogan har god forvaltningspraksis på både jordbruk-, skogbruk- og arealområdet.</p>		
	<p>I lag med Røyrvik og Lierne er kommunen med på fjellandbrukssatsingen med prosjektet «Fjellandbruket i bred vekst». Dette har bl.a. resultert etablering av tilleggsnæringsbedrift i 2020. Vertskommuneavtale med Grong når det gjelder plan og byggesak gir gode tjenester på planområdet. Kommunen har bra oppfølging av pålagte kontroller på skogområdet, men noen mangler i gjennomføring av foryngelseskontroll.</p>		
	<p>Det foregår en omfattende utskifting av personell innenfor landbruksforvaltningen. Kommunen har i sin planstrategi pekt på konkrete problemstillinger knyttet til spredt fritidsbebyggelse. At Namsskogan er nasjonalparkkommune gir føringer knyttet til utvikling av merkevaren og tilrettelegging for lokal verdiskaping. Kommunen har noe lav ungskogpleieaktivitet, dette kan gå utover framtidig skogproduksjon og karbonopptak. Vest for E6 er det beiteprioritert område for sau i forhold til bjørn, men det er årvisse tap til bjørn i dette området.</p>		
	<p>Fortsatt fjellandbrukssatsinga gir muligheter for utvikling på landbruksområdet, bl.a. gjennom satsing på ungdom og rekruttering. Kommunen er med i et pilotprosjekt i regi av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD), hvor man skal se på bruken av arealstrategi i kommuner med lave befolkningstall og store LNFR-områder. Det ligger et potensial i å utnytte behovet for ungskogpleie bedre, og ha fokus på skogarealenes betydning for karbonbinding.</p>		
 Grønn	<p>Namsskogan kommune gjør en god jobb med de oppgavene de er satt til å forvalte. Det er stor utskifting av personell i Øvre Namdal Jordbruk og Utmark. Det kan bli en utfordring for fortsatt god forvaltning og utviklingsarbeid på landbruksområdet.</p>		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Hva gjør kommunen for å bidra til økt ungskogpleieaktivitet? 2. Hva vil kommunen bistå småfenæringa med for å hindre rovdyrtaap? 3. Hvordan vil kommunen bidra til kontinuitet og videreutvikling i ØNLU? 			

4.14 Reindrift

Fokusområder				
<ul style="list-style-type: none"> • Offentlige myndigheters ansvar når det gjelder Grunnloven § 108 og folkerettens regler om urfolk. • Reindriftens arealbehov skal ivaretas i alle planprosesser og reindriften skal sikres medvirkning. • Samordning av planlegging på tvers av kommune- og fylkesgrenser for å sikre reindriften sammenhengende bruksarealer. 				
Sentrale nøkkeltall⁵	RBD¹ 2019²	RBD¹ 2020²	Kommune 2020²	RBO³ 2020²
Antall siidaandeler	18	18	IA	39
Reintall, sluttstatus pr 31.03 (antall)	6 242	6 233	IA	13 974
Slakteuttak (tonn)	54	50	IA	97
Reinbeiteareal totalt (km ²)	IA	8 960	1 272 (90 ⁴)	IA
Særverdiområder for reindriften (km ²)	IA	3 968	1 078 (76 ⁴)	IA
Minimumsbeiter – seine vinterbeiter (km ²)	IA	2 387	15 (1 ⁴)	IA
1) RBD – Tjåehkere sijte, Åarjel Njaarke sijte 2) Driftsårene 2018/19 og 2019/20 3) RBO – Nord-Trøndelag reinbeiteområde 4) pst. av kommunens areal 5) Voengelh Njaarke er ikke inkludert i tallene				
Statsforvalterens bilde av området				
	Områdene vest for Namsen er viktige barmarksbeiter for Åarjel Njaarke sijte, inkludert kalvingsland (sør for Nessåelva). Tilsvarende er området mellom Namsen og de store sjøene kalvingsland, sommer- og høstland for Tjåehkere sijte. Hovedflyttleia inn til sommerbeitene i Børgefjell går her. Voengelh Njaarke sijte (Nordland) bruker et lite område øst for Majavatnet. I tillegg har de beiterett i Frøyningsdalen. Det er ikke vinterbeiter i kommunen. Tidligere tiders kraftutbygging har påvirket reindriften i kommunen sterkt.			
	På tross av gammelt planverk er det få dispensasjoner og få nybygg i viktige reinbeiteområder.			
	Med utgangspunkt i planene for Skorovas, er det en forventning om at kommunen er restriktiv med utlegging av nye hyttetomter, spesielt i Tjåehkere sijte. Kommunens planverk er gammelt og utdatert, KPA fra 2004. Plankapasiteten anses å være noe begrenset.			
	Et oppdatert planverk er vesentlig for forutsigbarheten for reindriften i kommunen. Tidlig og reell medvirkning fra reindriften i planprosessen, spesielt kommuneplanprosessen er viktig.			
 Gul	Ikke oppdatert kommuneplan og begrenset plankapasitet gjør det vanskelig å ivareta reinbeitearealene på en forutsigbar måte.			
Sentrale tema				
1. Hvordan vil kommunen ivareta kravet om konsultasjoner når samiske interesser blir berørt?				

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600, 7734 Steinkjer